

París, a 400.000.000 segons de l'any 2000

Mentre els parisencs preparen un any de celebracions pensant ja en l'any 2.000, el ministre de l'interior ressuscita lleis de censura més pròpies de l'any 1000.

Oriol Castanys

Paris celebra, durant aquest any, diversos centenaris de signe ben divers: els 30 anys de representació ininterrompuda, al teatre de la Huchette, de *La cantant calva* de Ionesco; el centenari de la Torre Eiffel; el mil·lenari de l'entronització d'Hug Capet, els descendents del qual ocuparen el tron de França durant vuit segles; el centenari del naixement de Le Corbusier, un dels pares de l'arquitectura moderna i el del diplomàtic i poeta Alexis Léger, més conegut per Saint-John Perse; el primer aniversari de La Vilette, la ciutat de la ciència i de la indústria construïda en els terrenys de l'antic escorxador; el centenari de la creació de l'Institut Pasteur: els vuitanta anys d'un fet ben curiós: la fi de la prohibició als cambres de portar bigoti (!) i, finalment, el desè aniversari del Centre Georges Pompidou o Beaubourg, que en aquests deu anys de vida ha esdevingut punt de visita obligatòria per a qui passa per París i també per als qui hi viuen.

Per celebrar aquesta primera dècada, s'ha instal·lat a l'entrada del Beaubourg un gegantesc rellotge que marca els segons que manquen per l'any 2000. Davant d'aquest precís artefacte, que resta segons sense parar, els turistes, i sobretot els japonesos, hi fan llargues cues a fi d'aconseguir retratar-se davant l'aparell. No cal dir que quan el rellotge marca xifres rodones, el rebombori a la plaça del Beaubourg augmenta considerablement. Al viatjant poc amant de les relacions internacionals, li recomano d'entrar al Centre Pompidou evitant el rellotge, ja que passar prop d'aquest comporta, inevitablement, que una parelleta de nipons, fent-vos reverències excessives i somriures exagerats, us demanin que els immortalitzeu, amb la seva Nikon, 400.359.273 segons abans de l'any 2000.

París celebra el centenari de la Torre Eiffel.

Pasqua o el gran inquisidor

Però si tothom a París mira cap a l'any 2000, el ministre de l'interior, el senyor Pasqua, ell, mira més aviat cap a l'any 1000. En una mena de croada particular de la qual la resta dels mem-

bres del gabinet s'han afanyat a prendre certa distància, Pasqua ha ressuscitat una antiga llei del 1949, mai abolida però darrerament oblidada, sobre la protecció de la joventut, gràcies a la qual ha decretat el tancament d'algunes publicacions considerades eròtiques o por-

nogràfiques i n'ha condemnat a la semiclandestinitat unes altres. Segons aquesta llei, revistes com *Lui*, *Penthouse*, *Photo*, el setmanari *Gai-Pied*, *Absolu*, *Private* i altres hauran de desaparèixer o resignar-se a ser venudes sense ser exposades i sense poder fer publicitat, la qual cosa equival a la mort. El deliri de Pasqua, però, no s'atura a la premsa *cochonne*, ja que el ministre vol posar ordre també en el món del llibre. En aquest sentit és bastant simptomàtic que hagi escollit el dia en què s'inaugurava el Saló del Llibre de París, per fer pública la seva guerra santa. Efectivament, el mateix dia, la novel·la de Mathieu Lindon, col·laborador de *Libération*, *Prince et Leonardus*, era condemnada a la triple prohibició: publicitat, exhibició i venda als menors, al mateix temps que una bona part de l'edició del llibre de Laurent Gally sobre l'afer Abdallah era segregada i cremada.

El senyor Pasqua està tan decidit a fer neteja i a implantar els bons costums que hi ha qui afirma que el ministre està decidit a treure la «q» (que en francès es pronuncia igual que *cul*) del seu cognom per tal de donar exemple. «Es tracta d'una operació per guanyar la simpatia i els vots de la dreta que vota Le Pen o és realment un acte conscient i irreprimible d'aquest liberal? Les reaccions, en tot cas, no s'han fet esperar. Mitterrand ha declarat que està en contra de qualsevol tipus de censura i el ministre de cultura, François Léotard, s'ha desmarcat de Pasqua, un ministre sobre el qual comencen a pesar diverses taques, una de les quals, la repressió durant les passades manifestacions d'estudiants, encara no ha estat oblidada. La premsa, per la seva banda, ha fet costat, a part d'algunes excepcions, a les publicacions censurades, i els editors, reunits al Saló del Llibre, organitzen una protesta com a col·lectiu.

Parigi, o cara, noi lascieremmo...

Aquestes paraules que canten Violeta i Alfredo a *La Traviata* per donar-se ànims mútuament, són les que canten des de fa un temps tots els parisencs. De fet, ni la guerra santa declarada per Pasqua ha aconseguit fer oblidar l'altra guerra santa present a la ciutat. Després dels múltiples atemptats que París va patir en els darrers mesos de 1986, la ciutat ha estat presa per les forces de l'ordre que constantment patrullen els carrers de París. I la psicosi de la bomba ha fet pensar a més d'un de deixar la ciutat. Passejar per París vol dir ensenyar els documents en més d'una ocasió al dia, vol dir deixar-se regirar per entrar als

museus i als grans magatzems, alguns dels quals han col·locat empleats proveïts d'un aparell detecta-no-sé-què que us escorcollen de dalt a baix. Entrar en un cinema amb una innocent bossa a la mà, és provocar els comentaris i la inquietud en els que fan cua i la mirada desconfiada de l'acomodadora. Deixar una bossa a terra i allunyar-se'n dos passos per anar a consultar l'intrínscul mapa del metro, fa que us saltin a sobre una colla d'homes de Harrelson, mentre que uns altres comencen a regirar la maleta. Si baixeu de l'autobús i us oblideu el diari al seient, podeu estar segurs que darrere vostre baixaran a corre cuita tots els altres passatgers i el conductor: ningú no vol quedar-se sol amb un diari abandonat que podria tapar un petard.

No se'n parla massa, però en l'ambient hi ha un cert temor a la bomba i els més vells recorden els anys de la guerra d'Algèria.

Seria fals, però, dir que París és una ciutat que viu sota el terror després de la sentència que ha condemnat Abdallah a cadena perpètua. Malgrat tot, i malgrat l'il·luminat Pasqua, París continua

sent una ciutat viva. N'és una prova que a la nit la ciutat s'omple de gent que va als restaurants o al cinema, gent que passeja pel barri llatí o per Les Halles (els punts més animats de la nit parisenca). Com sempre, l'oferta que París presenta al viatger, i al mateix ciutadà, és prou àmplia i seductora perquè tothom se senti interessat per alguna de les múltiples possibilitats que la ciutat brinda. A més dels cinemes, els teatres, els espectacles musicals, etcètera, a París la nova diversió és quedar-se a casa i jugar amb el Minitel, un ordinador connectat al telèfon a través del qual tot és possible, des de reservar un bitllet d'avió o una butaca de l'Opéra, fins a lligar amb una rossa d'ulls blaus o una matrona autoritària, passant per llegir l'actualitat que els diaris ofereixen a través de la pantalla del Minitel.

Seria injust que una ciutat tradicionalment permisiva com París, on les senyores, amb un admirable sentit comú es declaren fervents partidàries de les mitges amb lligacames i contràries als pantys, es veiés amenaçada per aquesta mena de furóncol que té forma de ministre de l'interior. □

SALÓ DEL LLIBRE DE PARÍS

Quan els llibres entren a Palau

La setena edició del Saló del Llibre de París converteix durant una setmana el Grand Palais en una gran biblioteca, i en un aplec d'escriptors.

Oriol Castanys

El Saló del Llibre de París s'ha convertit, en els sets anys de vida que té, en l'esdeveniment més important del món de l'edició francesa. Durant una setmana, el llibre ocupa la primera pàgina de l'actualitat parisenca i cada vegada és més nombrós el públic no professional que el visita. Aquest any s'hi exposen i s'hi venen més de cent mil títols, la qual cosa converteix el Grand Palais dels Champs Elysées en la llibreria més gran de França i probablement del món. Una immensa llibreria on és possible trobar aquells llibres

Françoise Sagan.

